

UZASADNIENIE

W. K. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 28 maja 1997 r. w P. działając wspólnie i w porozumieniu z D. Z., S. K. i M. Ś., w celu wyłudzenia pożyczki w kwocie 10.000 zł z (...) Banku SA Oddział w J. przedłożył w biurze (...) w P. dwa sfałszowane zaświadczenia o rzekomym zatrudnieniu swoim - w firmie Usługi (...) z dnia 27.05.1997 r. i rzekomym zatrudnieniu D. Z. w firmie handlowo - usługowej (...), a także poświadczający nieprawdę rachunek z dnia 28.05.1997 r. o numerze (...) o rzekomej sprzedaży za kwotę 11.000 zł kontenera i agregatu T. przez firmę (...), w wyniku czego otrzymał kredyt - pożyczkę w kwocie 10.000 zł na zakup wyżej wskazanej rzeczy, przy czym nie miał zamiaru i możliwości spłacenia tego kredytu, czym działał na szkodę biura (...)" M. K., **tj. o czyn z art. 205§1 dkk w zw. z art. 265§1 dkk i art. 266§1 dkk w zw. z art. 10§2 dkk w zw. z art. 4§1 kk**

II. w dniu 19 czerwca 1997 r. w P. działając wspólnie i w porozumieniu z M. M., M. Ś. i S. K. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej - wyłudzenia pożyczki w kwocie 10.055,87 zł z (...) Bank SA Oddział w J. przedłożył sfałszowane zaświadczenie o rzekomym zatrudnieniu M. M. w firmie (...) i swoim rzekomym zatrudnieniu w firmie (...) z dnia 16.06.1997 r. oraz oświadczający nieprawdę rachunek uproszczony nr (...) z dnia 19.06.1997 r. z którego wynikało, że firma (...)(...) sprzedała M. M. kontener izotermiczny i agregat chłodniczy o łącznej wartości 10.800 zł, mimo że wiedział, że taka transakcja nie miała miejsca i M. M. nie miał zamiaru kupić w/w rzeczy, w wyniku czego M. M. otrzymał pożyczkę w kwocie 10.055,87 zł na zakup wyżej wskazanych rzeczy, wyłudzając w ten sposób w/w kwotę i działając na szkodę Biura (...)" M. K., **tj. o czyn z art. 205§1 dkk w zw. z art. 265§1 dkk i art. 266§1 dkk w zw. z art. 10§2 dkk w zw. z art. 4§1 kk**

Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z dnia 19 czerwca 2015 roku w sprawie II K 308/15:

1. oskarżonego W. K. uznał za winnego popełnienia obu zarzucanych mu czynów z tym uzupełnieniem w ich opisie, że postępowanie co do osób, z którymi działał wspólnie i w porozumieniu, zostało wyłączone do odrębnego postępowania, i za to wymierzył mu kary:

a) za czyn I na podstawie art. 205§1 dkk w zw. z art. 10§3 dkk w zw. z art. 4§1 kk i art. 36§2 i 3 dkk w zw. z art. 4§1 kk – 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i 500 (pięciuset) złotych grzywny,

b) za czyn II na podstawie art. 205§1 dkk w zw. z art. 10§3 dkk w zw. z art. 4§1 kk i art. 36§2 i 3 dkk w zw. z art. 4§1 kk – 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i 500 (pięciuset) złotych grzywny;

2. na podstawie art. 66 dkk, art. 67§1 dkk w zw. z art. 4§1 kk orzeczone za zbiegające się przestępstwa jednostkowe kary pozbawienia wolności i jednostkowe kary grzywny połączył i wymierzył oskarżonemu w ich miejsce karę łączną 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i 500 (pięciuset) złotych grzywny;

3. na podstawie art. 73§1 dkk, art. 74§1 dkk w zw. z art. 4§1 kk wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby lat 2 (dwóch);

4. zwolnił oskarżonego z wydatków w sprawie, którymi obciążył Skarb Państwa, i z opłaty.

Powyższy wyrok został zaskarżony przez obrońcę w całości na korzyść oskarżonego.

Obrońca zarzucił wyrokowi błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że oskarżony działał w celu wyłudzenia pożyczki, mimo że czynu tego nie popełnił. Z ostrożności procesowej podniósł zarzut przedawnienia karalności.

W konkluzji obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja obrońcy odniosła ten skutek, że w wyniku jej rozpoznania zaszła konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku i umorzenia postępowania.

Co do zarzutów związanych z błędami w ustaleniach faktycznych, to były one chybione. Pojedynczy dowód dokonanej już po zrealizowaniu znamion przestępstwa wpłaty niewielkiej sumy, stanowiącej nieznaczny ułamek wyłudzonej kwoty, nie zmienia słusznej konkluzji Sądu Rejonowego, że doszło do wyczerpania znamion przypisanych oskarżonemu przestępstw. Świadczą o tym zarówno wyjaśnienia oskarżonego (k. 488), jak i zeznania świadków i dokumenty, przywoływane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Trafny okazał się zarzut przedawnienia karalności zarzuconych oskarżonemu czynów. W dniu 1 lipca 2015 roku weszła w życie nowelizacja Kodeksu Karnego, zmieniająca m. in. treść art. 102 kk. Zgodnie z jego aktualnym brzmieniem. jeżeli w okresie, o którym mowa w art. 101 kk, wszczęto postępowanie przeciwko osobie, karalność popełnionego przez nią przestępstwa przedawnia się z upływem 5 lat od zakończenia tego okresu. W poprzednim stanie prawnym w przypadku występku zagrożonego karę przekraczającą 3 lata pozbawienia wolności okres ten wydłużano do 10 lat. Oznacza to w niektórych przypadkach skrócenie okresu przedawnienia o 5 lat.

Ma to praktyczne przełożenie na realia przedmiotowej sprawy. Zarzucone oskarżonemu czyny popełniono w dniach 28 maja 1997 roku i 19 czerwca 1997 roku. Zarzucone występkę zakwalifikowano z przepisów przewidujących kary do 5 lat pozbawienia wolności. Oznacza to, że podstawowy termin przedawnienia karalności tych czynów zgodnie z art. 101 § 1 pkt 3 kk upływał po 10 latach, czyli odpowiednio w dniach 28 maja 2007 roku i 19 czerwca 2007 roku. Ponieważ przed upływem tego terminu wszczęto postępowanie przeciwko osobie oskarżonego (zarzuty postawiono w dniu 12 grudnia 2006 roku – vide k. 303, a wobec ukrywającego się podejrzanego należało przyjąć, iż zgodnie z art. 313 § 1 in fine kpk doszło do skutecznego przekształcenia się postępowania w fazę in personam mimo braku ogłoszenia mu postanowienia), to termin przedawnienia został zgodnie z ówczesnym brzmieniem art. 102 kk wydłużony o dalsze 10 lat, czyli odpowiednio dnia do 28 maja 2017 roku i 19 czerwca 2017 roku.

Taki stan prawny zastał Sąd Rejonowy, który wydawał wyrok w dniu 19 czerwca 2015 roku. Jednak w dniu 1 lipca 2015 roku (przed uprawomocnieniem się wyroku) ten stan prawny uległ zmianie - zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 102 kk wydłużenie okresu przedawnienia w razie przejścia postępowania z fazy in rem w fazę in personam następuje jedynie o 5 lat, niezależnie od kategorii zarzuconego występku. Oznacza to, że przedawnienie karalności zarzuconych oskarżonemu przestępstw nastąpiłoby odpowiednio w dniach 28 maja 2012 roku i 19 czerwca 2012 roku, gdyby zastosować przepisy w aktualnym brzmieniu.

Tak więc w stanie prawnym obowiązującym w momencie orzekania przez Sąd drugiej instancji należało przyjąć, iż doszło do przedawnienia karalności zarzuconych oskarżonemu przestępstw.

Z tego powodu Sąd Okręgowy musiał stwierdzić, iż w przedmiotowej sprawie doszło do ujawnienia się okoliczności stanowiącej tzw. bezwzględną przyczynę odwoławczą wymienioną w art. 439 § 1 pkt 9 kpk, w postaci przedawnienia karalności, co nie pozostawiło Sądowi odwoławczemu żadnego wyboru – musiał zaskarżony wyrok uchylić, a postępowanie umorzyć. Sąd Okręgowy pragnie podkreślić, iż nie ma w tym winy Sądu Rejonowego – do stwierdzenia przedawnienia doszło na skutek zmiany stanu prawnego, która to zmiana weszła w życie już po wydaniu wyroku przez Sąd pierwszej instancji.

Zgodnie bowiem z art. 439 § 1 pkt 9 kpk niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia Sąd odwoławczy na posiedzeniu uchyla zaskarżone orzeczenie, jeżeli zachodzi jedna z okoliczności wyłączających postępowanie, określonych w art. 17 § 1 pkt 5, 6 i 8-11 kpk.

Ponieważ oskarżony został skazany, umorzenie postępowania jest rozstrzygnięciem na jego korzyść, co jest zgodne z dyspozycją art. 439 § 2 kpk. Jak podniesiono na wstępie, argumenty obrońcy zmierzające do uniewinnienia oskarżonego były chybione.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 632 pkt 2 kpk.

Z powyższych względów orzeczono jak w wyroku.